

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ДАР БОРАИ БЕХАТАРИИ МАҲСУЛОТИ ХҶРОКВОРИ

Қонуни мазкур муносибатҳои ҷамъиятиро дар соҳаи таъмини беҳатари маҳсулоти хӯрокворӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақсади ҳифзи ҳаёту саломати инсон, манфиатҳои истеъмолкунандагон, олами набототу ҳайвонот ва муҳити зист танзим менамояд.

БОБИ 1. МУҚАРРАТОТИ УМУМӢ

Моддаи 1. Доираи амали Қонуни мазкур

1. Қонуни мазкур нисбат ба фаъолият доир ба таъмини беҳатари маҳсулоти хӯрокворӣ ҳангоми истеҳсол, коркард, ҳамлу нақл, нигоҳдорӣ, фурӯши маҳсулоти хӯрокворӣ ва ҷузъҳои он, ҳамчунин маҳсулоти хӯрокҳои парҳезӣ, кӯдакона ва иловаҳои фаъоли биологӣ татбиқ мегардад. Муқаррароти Қонуни мазкур инчунин ба мавод, маснуот, маводи банду баст ва ёрирасони ба маҳсулоти хӯрокворӣ алоқаманд низ паҳн мегардад.

2. Муқаррароти Қонуни мазкур нисбат ба ҳайвоноти зинда, агар онҳо бо мақсади тайёр намудани маҳсулоти хӯрокворӣ барои фурӯш ба аҳоли пешбинӣ нашуда бошанд, нисбат ба растаниҳо то ҷамъовариҳои ҳосили онҳо ва мева, маҳсулоти косметикӣ тамоку ва маҳсулоти он татбиқ намегардад.

Моддаи 2. Мафҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

- маҳсулоти хӯрокворӣ - маҳсулоте, ки онро дар шакли табиӣ ё коркардшуда (консервшуда) инсон дар хӯрок истеъмол менамояд, аз ҷумла маҳсулоти хӯроки кӯдакона, парҳезӣ, оби нӯшокии дар зарф ҷой кардашуда, маҳсулоти спиртдор, оби ҷав, нӯшокиҳои ғайриспиртӣ, сақич, инчунин ашёи хоми хӯрокворӣ, иловаҳои хӯрокворӣ ва иловаҳои фаъоли биологӣ;

- маҳсулоти хӯроки кӯдакона - маҳсулоти хӯрокворие, ки барои ғизои кӯдакони то 14-сола пешбинӣ шуда, ба талаботи физиологии организми кӯдакон ҷавобгӯ мебошанд;

- маҳсулоти хӯроки парҳезӣ - маҳсулоти хӯрокворие, ки барои хӯрокҳои муолиҷавӣ ва пешгирии аз бемориҳо пешбинӣ шудаанд;

- маҳсулоти хӯроквории функционалӣ маҳсулоти хӯроквории истеҳсоли табиӣ ё сунъие, ки дорои таъми хуш ва сифатҳои сиҳатибахшанда барои инсон буда, барои истифодаи ҳамарӯза ва мунтазам пешбинӣ шудаанд. Ғизои функционалӣ дар баъзе мавридҳо усули имконпазири муолиҷаи тиббӣ буда, ҳамчун маҳсулоти барои шахсони дорои вазъи саломати ба худ хос муқаррар карда мешавад;

- маҳсулоти хоми хӯрокворӣ - ашёи хоми аз растанӣ, ҳайвонот ё маводи микробиологӣ, минералию сунъӣ тайёршаванда ва об, ки барои омода намудани маҳсулоти хӯрокворӣ истифода бурда мешаванд;

- иловаҳои хӯрокворӣ - моддаҳои табиӣ ё сунъӣ ва пайвастаҳои онҳо, ки бо мақсади тағйир додан ва нигоҳ доштани хусусиятҳои муайяни маҳсулоти хӯрокворӣ ва (ё) нигоҳ доштани сифати онҳо махсус ворид карда мешаванд;

- иловаҳои фаъоли биологӣ - моддаҳои аз ҷиҳати биологӣ фаъоли табиӣ, ки барои истеъмоли яқоя бо хӯрок ё ба таркиби маҳсулоти хӯрокворӣ омехта намудан пешбинӣ шудаанд;

- мавод ва маснуоти бо маҳсулоти хӯрокворӣ (минбаъд - мавод ва маснуот) алоқаманд - мавод ва маснуоте, ки барои тайёр кардани банду баст, нигоҳдорӣ, ҳамлу нақл, фурӯш ва истеъмоли маҳсулоти хӯрокворӣ

истифода мешаванд, аз ҷумла таҷҳизоти технологӣ, асбобу дастгоҳҳо, борчома, зарфҳо, асбобу анҷоми ошхона;

- бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ - мавҷудияти боварии асоснок ба маҳсулоти хӯрокворӣ, ки истеъмоли он дар шароити муқаррарӣ барои саломатӣ зарарнок нест ва ба саломатии наслҳои ҳозираву оянда хатар надорад;

- арзиши ғизоии маҳсулоти хӯрокворӣмаҷмӯи хосиятҳои маҳсулоти хӯрокворие, ки мавҷудияти онҳо талаботи физиологӣ инсонро ба моддаҳо ва энергия зарурӣ қонеъ мегардонад;

- шаҳодатномаи бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ - ҳуҷҷате, ки дар он мутобиқат ба талабот оид ба бехатарии маҳсулот тасдиқ карда мешавад;

- сертификатсия - ғаъолият оид ба тасдиқи мутобиқати маҳсулоти хӯрокворӣ ба талаботи муқаррарнамудаи ҳуҷҷатҳои меъёрӣ;

- сертификати мутобиқат - ҳуҷҷати дар асоси қоидаҳои системаи сертификатсия додашуда, ки мутобиқати маҳсулоти сертификатсияшударо ба талаботи муқаррарнамудаи ҳуҷҷатҳои меъёрӣ тасдиқ менамояд;

- ҳуҷҷатҳои техникӣ - ҳуҷҷатҳои (талаботи техникӣ, дастурҳои технологӣ, дастурамалҳо ва ғайра), ки мутобиқи онҳо омодаسازی, нигоҳдорӣ, ҳамлу нақл ва фурӯши маҳсулоти хӯрокворӣ, мавод ва маснуот амалӣ гардонидани мешаванд;

- ҳуҷҷатҳои меъёрӣ - ҳуҷҷатҳои бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон қабулшуда, аз ҷумла ҳуҷҷатҳои, ки мутобиқи санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Тоҷикистон талаботи ҳатмиро дар соҳаи бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ муқаррар менамоянд;

- маҳсулоти хӯроквории қалбакӣ - маҳсулоти хӯрокворие, ки қасдан ба маҳсулоти истеҳсолкунандаи воқеӣ монанд тайёр карда шудааст;

- ҳаммонандкунии маҳсулоти хӯрокворӣғаъолият оид ба муқаррар намудани мутобиқати маҳсулоти хӯроквории муайян бо маълумот дар бораи чунин маҳсулот, ки дар ҳуҷҷатҳои ба онҳо замимагашта ва тамғакоғазҳо нишон дода шудаанд;

- коркарди партовҳои маҳсулоти хӯрокворӣкоркарди маҳсулоти хӯроквории хатарнок барои аз он ҳосил кардани маҳсулоти барои хӯрокворӣ пешбининашуда;

- мӯҳлати истеъмомол - марҳилаи вақте, ки аз рӯзи истеҳсоли маҳсулоти хӯрокворӣ то рӯзи қобили истеъмомол будани онҳо ҳисоб карда мешавад;

- мониторинг - мушоҳидаи доимии бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ бо мақсади ошкор намудани мувофиқати он ба натиҷаи дилҳо;

- пеститсидҳо - захрхимикатҳо бар зидди ҳашарот ва зараррасонҳо;

- нишондиҳандаҳои органолептикӣнишондиҳандаҳои маҳсулоти хӯрокворӣ, ки ба воситаи узвҳои ломиса (таъм, бӯй, намуди зоҳирӣ, ранг) муайян ва арзёбӣ мешаванд;

- маҳсулоти нави хӯрокворӣ - маҳсулоти хӯрокворӣ ё ҷузъи он, ки ба андозаи зарурӣ аз тарафи инсон ба сифати хӯрок истифода нашудаанд, ба истиснои маҳсулоти хӯроквории аз ҷиҳати генетикӣ тағйирёфта;

- истеҳсолоти аввалия - ҷараёне, ки аз кишт, бордоршавӣ, парвариш, сабзиш, ҷамъоварии ҳосил, шикор ва ҳамлу нақли маҳсулоти хом, ҳайвонот ва моҳӣ барои коркарди минбаъда ё борбандӣ ва тақсимот иборат аст;

- коркарди аввалия - ҷараёни коркарди маҳсулоти хом, ки дар он қорҳои зерин, ба монанди обкунии яҳи маҳсулоти яҳкарда (агар он маҳсулоти хоми яҳкарда бошад), тоза намудани маҳсулот аз ифлосиҳо ва қисми истеъмомолнашаванда (шуста тоза кардан), аз маҳсулот ҷудо карда партофтани қисми арзиши пасти хӯрокидошта (бехтан, тозакунӣ ва соида тоза намудан, пар кандан, парт кардан (сӯзонидан), аз рӯдаҳо холи кардан, тар карда мондан ва ғ.), ба маҳсулот додани андоза, шакл ва ҳолати мутобиқ ба намуди маснуоти хӯрокворие, ки маҳсулот барои тайёр

намудани он пешбинӣ шудааст, истифодаи омилҳои таъминкунандаи суръатбахшии коркарди минбаъдаи ҳароратии маҳсулот иҷро мегарданд;

- мушоҳидакунӣ - қобилияти мушоҳида намудани ҳаракат, тақсимооти маҳсулоти хӯрокворӣ, хӯроки чорво ё моддаҳое, ки метавонанд ё эҳтимолияти ворид шудани онҳо ба маҳсулоти хӯрокворӣ ё хӯроки чорво дар тамоми марҳилаҳои истеҳсолот, коркард ва тақсимот ҷой дорад;

- таҳлили хатарҳо ва назорат дар нуқтаҳои таҳдидомез - низоми ҳаммонандкунӣ, арзёбӣ, таҳлил ва назорати хатарҳое, ки барои бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ муҳим мебошанд.

Моддаи 3. Қонунгузори Қумҳурии Тоҷикистон дар бораи бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ

Қонунгузори Қумҳурии Тоҷикистон дар бораи бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ ба Конститутсияи (Сарқонуни) Қумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Қумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф намудааст, иборат мебошад.

Моддаи 4. Санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ

1. Ёхдадориҳои байналмилалӣ дар соҳаи бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ мутобиқи тавсияҳои ташкилотҳои дахлдори байналмилалӣ, Созишномаи Созмони Умумиҷаҳонии Савдо оид ба истифодаи чораҳои санитарӣ ва фитосанитарӣ ва дигар созишномаҳои дахлдори байналмилалӣ амалӣ гардонидани мешаванд.

2. Агар санади ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Тоҷикистон назар ба Қонуни мазкур меъёрҳои дигареро пешбинӣ намуда бошад, пас меъёрҳои санади ҳуқуқии байналмилалӣ татбиқ карда мешаванд.

Моддаи 5. Принципҳои асосии танзими бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ

Принципҳои асосии танзими бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ аз инҳо иборат мебошанд:

- масъулияти бевосита - масъулияти истеҳсолкунандагон ва таҳвилгарони маҳсулоти хӯрокворӣ барои бехатарии маҳсулоти хӯроквории истеҳсол, таҳвил ва фурӯхташаванда. Иҷрои ин ёхдадориҳоро мақомоти ваколатдор таъмин мекунанд;

- арзёбии хатарҳо - ошкор намудани хатарҳо ва дараҷаи хатарнокии онҳо ба воситаи чораҳое, ки мутобиқи Қонуни мазкур барои ноилшавӣ ба дараҷаи баланди ҳифзи саломатӣ ва ҳаёти инсон истифода мешаванд. Арзёбии хатарҳо дар асоси маълумоти мавҷудаи илмӣ ва ҳулосаи ташхисгарон анҷом дода мешавад, ба истиснои ҳолатҳое, ки маълумоти мавҷудаи илмӣ дахлдор нокифоя бошад. Арзёбии хатарҳо ҳолисона ва шаффоф гузаронида мешавад. Идоракунии хатарҳо ба натиҷаи арзёбии хатар, принципи пешгирии хатар ва дигар омилҳое, асос меёбад, ки барои ҳодисаи баррасишаванда муҳиманд. Чораҳои истифодашаванда мутобиқи дараҷаи хатар амалӣ шуда, наметавонанд барои савдо то он андоза маҳдудкунанда бошанд, ки барои ноил шудан ба мақсадҳои Қонуни мазкур заруранд. Мувофиқи мақсад будани чораҳои техникийи иқтисодӣ ва дигар омилҳое, ки ба ҳодисаи баррасишаванда вобастагӣ доранд, ба назар гирифта мешаванд. Чораҳои истифодашаванда вобаста ба хусусияти хатари барои ҳаёт ва саломатии инсон ошкоршуда, намудҳои иттилооти илмӣ, ки барои арзёбии ҳамаҷонибаи хатарҳо зарур мебошанд, дар давоми марҳилаи мақбули вақт аз нав баррасӣ мешаванд;

- огоҳонидани пешакӣ - истифодаи чораҳои муваққатӣ бо мақсади идоракунии хатар барои ноил шудан ба сатҳи баланди ҳифзи саломатии инсон дар Қумҳурии Тоҷикистон то гирифтани иттилооти нави илмӣ ба қабули арзёбии ҳолисонаи хатар зарур, дар ҳолатҳое, ки агар дар асоси

арзёбии маълумоти мавҷуда имконияти муайян кардани таъсири зарарноки омили муайян ба саломатии инсон ошкор гарданд ва маълумоти боварибахши илмию иттилоотӣ баъди арзёбии ҳолисонаи хатар мавҷуд набоваранд;

- назорати пурра - анҷом додани назорати маҳсулоти хӯрокворӣ мувофиқи тамоми силсилаи истеҳсолоти маҳсулоти хӯрокворӣ (истеҳсол, коркард, ҳамлу нақл, нигоҳдорӣ ва фурӯш);

- мушоҳидакунӣ - аз ҷониби истеҳсолкунандагон ва таҳвилгарони маҳсулоти хӯрокворӣ таъмин намудани мушоҳиданокии маҳсулоти хӯрокворӣ, ашёи хом, мавод ва моддаҳои барои истеҳсоли маҳсулоти хӯрокворӣ истифодашаванда дар тамоми марҳилаҳои истеҳсолу тақсимот. Аз ҷониби истеҳсолкунандагон ва таҳвилгарони маҳсулоти хӯрокворӣ таъсис додани низоме, ки барои ҳаммонандкунии маҳсулоти хӯроквории эҳтимолан ё воқеан хатарнок ва аз муомилот баровардани онҳо имконият диҳад;

- ҳифзи манфиатҳои истеҳсолкунандагон ҳифзи манфиатҳои истеҳсолкунандагон ба дараҷаи баланди имконпазир. Субъектҳо дар ҷараёни истеҳсол, коркард, ҳамлу нақл, нигоҳдорӣ ва фурӯши маҳсулоти хӯрокворӣ ба истеҳсолкунанда дар бораи таркиб, хусусият ва таъиноти маҳсулот, ки ба истеҳсолкунанда имконияти интихоб ва хариди маҳсулоти хӯроквориро медиҳад, пешниҳод менамоянд;

- шаффофият - пешниҳод намудани имконияти баррасӣ ва пешниҳоди шарҳу эродҳо ҳангоми коркард ё таҷдиди назари чораҳо дар соҳаи бахатарии маҳсулоти хӯрокворӣ ба тарафҳои манфиатдор. Шарҳу эродҳои пешниҳодшуда муҳокима гардида, хулосаҳои онҳо дар рафти коркард, таҷдиди назар ё қабули чораҳо ба эътибор гирифта мешаванд;

- реҷаи миллӣ - баробар будани тамоми талабот ва чораҳои татбиқшаванда нисбат ба таъмини бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ барои маҳсулоти хӯроквории воридшаванда ва маҳсулоти хӯроквории ватанӣ;

- савдои озод - Қонуни мазкур мутобиқи принципҳои савдои озод, татбиқ гардида, сатҳи баланди ҳифзи ҳаёт ва саломатии инсонро таъмин менамояд.

Моддаи 6. Таҳия ва қабули чораҳо дар соҳаи бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ

1. Чораҳо дар соҳаи бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ ба таври зерин таҳия ва қабул мешаванд:

- дар доираи барои ҳифзи ҳаёт ва саломатии инсон зарурӣ;

- бо назардошти принципҳои илмӣ ва маълумоти мавҷудаи илмӣ, стандартҳо, дастурҳо ва тавсияҳои байналмилалӣ;

- барои роҳ надодан ба таъбири беасос ва ноҳақ дар байни давлатҳои шароиташон яқхела ва ба ҳам монанд, аз ҷумла таъбир дар байни қаламрави худӣ ва қаламрави давлатҳои дигар;

- дар асоси арзёбии таҳдид ба ҳаёт ва саломатии инсон, ки мутобиқи методологияи соҳавии ташкилотҳои байналмилалӣ амалӣ мегардад;

- ба тарзе, ки онҳо маҳдудияти ниҳонии савдои берунаро инъикос наамоянд.

2. Арзёбии таҳдид ба ҳаёт ва саломатии инсон дар раванди таҳия ва қабули чораҳо дар соҳаи бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ ба маълумоти илмӣ бо назардошти равандҳо ва усулҳои истеҳсолӣ, усулҳои санҷиш, интихоби намуна, озмоиш ва шароити мутобиқи муҳити зист асоснок карда мешавад.

3. Ҳангоми нокифоягии далелҳои илмӣ чиҳати арзёбии ҳолисонаи таҳдид дар мавриди ҳолатҳои ғавқулдда мақомоти дахлдори ваколатдори давлатӣ ҳуқуқ дорад, ки дар асоси маълумоти мавҷуда, аз ҷумла маълумоти ташкилотҳои соҳавии байналмилалӣ ва иттилоот оид ба чораҳо дар соҳаи бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ дар дигар давлатҳо чораҳои муваққатӣ андешад.

4. Чораҳои андешидашуда дар соҳаи бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ метавонанд сатҳи баландтари ҳифзи ҳаёт ва саломатии инсонро нисбат ба сатҳе, ки аз ҳисоби чораҳои дар стандартҳо, дастурҳо ва тавсияҳои байналмилалӣ асоснокшуда ба даст меоянд, таъмин намоянд, агар онҳо аз ҷиҳати илмӣ асоснок шуда бошанд ё тахмин равад, ки сатҳи мазкури ҳифзи сатҳи мувофиқ мебошад.

5. Ҳангоми қабули чораҳо дар соҳаи бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ, бо назардошти чораҳои муваққатии дар ҳолатҳои ғавқуллода қабулшуда, мақомоти дахлдори ваколатдори давлатӣ пайдоиши маълумоти нави илмиро назорат менамоянд.

Моддаи 7. Чораҳо дар соҳаи бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ ҳангоми мавҷуд набудани стандартҳо, дастурҳо ва тавсияҳои байналмилалӣ

1. Агар стандартҳо, принципҳои роҳбарикунанда ва тавсияҳои байналмилалӣ мавҷуд набоянд ё чораи соҳаи бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ ба стандартҳо, принципҳои роҳбарикунанда ва тавсияҳои байналмилалӣ мутобиқат накунад ё агар чунин чора ба савдо таъсири ҷиддӣ расонида тавонад, мақомоти дахлдори ваколатдори давлатӣ:

- оид ба мақсади истифодаи чора дар марҳилаи ибтидоии омодагии он огоҳинома нашр менамояд;

- тарафҳои манфиатдорро мутобиқи санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ дар бораи маҳсулоти хӯрокворие, ки нисбат ба онҳо ин чора амалӣ мегардад, хабардор менамояд ва барои қабули чораи мазкур пешниҳоди асоснокшударо пешниҳод менамояд;

- бо хоҳиши мақомоти салоҳиятдори давлатҳои дигар мутобиқи санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ матни санади меъёрии ҳуқуқиро, ки дар он чораи пешниҳодшуда бо ишораи фарқият аз стандартҳо, дастурҳо ва тавсияҳои байналмилалӣ ворид шудааст, пешниҳод менамояд;

- барои пешниҳоди ақидаҳои мӯҳлати кӯтоҳтарин муқаррар намуда, бо хоҳиши тарафҳои манфиатдор машваратҳо мегузаронад.

2. Огоҳинома дар бораи маҳсулот, ки ба онҳо чора истифода мегардад ва асос барои қабули чораи пешниҳодшуда дар давоми на камтар аз 75 рӯзи то саршавии амалиёти қабули он пешниҳод карда мешавад.

Моддаи 8. Баробарарзиши чораҳо дар соҳаи бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ

1. Агар мақомоти дахлдори ваколатдори давлатӣ муқаррар намояд, ки чораҳои дар дигар давлат татбиқшаванда ҳифзи ҳаёт ва саломатии инсон, олами набототу ҳайвонот ба як андоза ё дар сатҳи нисбатан баландтар аз талабот дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таъмин менамояд, чораҳо дар соҳаи бехатарии маҳсулоти хӯроквории дар давлати дигар татбиқшаванда чораҳои баробарарзиши дар Ҷумҳурии Тоҷикистон татбиқшаванда ҳисобида мешаванд.

2. Дар бораи эътирофи баробарарзиши чораҳо дар соҳаи бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ қарор қабул карда мешавад.

Моддаи 9. Расмиёти назорат ва санҷиши давлатӣ

1. Расмиёти назорат ва санҷиши давлатӣ дар соҳаи бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ ба таври зерин амалӣ мешаванд:

- ғавран ва бе таъхири иловагӣ ва таъғизи маҳсулоти воридшаванда нисбат ба маҳсулоти ҳаммонанди ватанӣ;

- танҳо дар асоси далелҳо ва иттилоот, ки барои гузаронидани расмиёт заруранд;

- ҳангоми иттилоотонии арзкунанда оид ба мӯҳлати ба охир расидани расмиёт, камбудихоӣ дар ариза мавҷудбуда марҳила ва натиҷаи истеҳсолот;

- ба он тарзе ки ҳифзи маҳфӣ будани иттилоот таъмин карда шавад;
- бо роҳи интихоби намуна танҳо бо он миқдоре, ки барои амалӣ намудани расмиёти санҷиш ва сертификатсиякунонӣ зарур мебошад.

2. Агар баъди гузаронидани назорат ва санҷиши давлатӣ дар хусусиятҳои маҳсулот тағйирот ба амал ояд, расмиёти назорат ва санҷиши маҳсулоти дигаргуншуда танҳо аз рӯи зарурат ҷиҳати муайян кардани ҷавобгӯи талаботи дахлдор будани ин маҳсулот сарфи назар аз тағйирот гузаронида мешавад.

Моддаи 10. Маҳсулоти хӯроквории бехатар

1. Дар муомилот метавонанд танҳо маҳсулоти хӯроквории бехатар ҷой дошта бошанд.

2. Маҳсулоти хӯрокворӣ бехатар ҳисобида мешавад, агар истеъмоли он ҳангоми истифодаи дуруст ва мувофиқ ба саломатии инсон ба таври мустақим ё ғайримустақим зарар нарасонад. Дар мавриди муайян намудани бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ чунин ҳолатҳо ба инобат гирифта мешаванд:

- риояи талаботи бо ҳуҷҷатҳои меъёрӣ муқарраршуда дар ҳама марҳилаҳои истеҳсолот ва тақсимот, талабот ба коркард, нигоҳдорӣ ва фурӯш, инчунин талабот ба оmodасозӣ ва истеъмоли маҳсулоти хӯрокворӣ мувофиқи таъиноти онҳо;

- мавҷудияти иттилоот барои истеъмолкунандагон, аз ҷумла иттилоот дар тамғакоғаз ва мутобиқати он бо хусусияти истеҳсолкунанда ё дигар иттилооти дастраси истеъмолкунандагон вобаста ба пешгирии таъсири зарарнок ба саломатии инсон аз навъи мушаххаси маҳсулот.

3. Ҳангоми муайян намудани зарари маҳсулоти хӯрокворӣ ба саломатии инсон инҳо ба эътибор гирифта мешаванд:

- оқибатҳои имкопазирӣ мустақим ё ғайримустақим, кӯтоҳмӯҳлат ва дарозмӯҳлати нохуш барои саломатии инсон, инчунин имконпазирии чунин оқибатҳо барои наслҳои оянда;

- имконпазирии таъсири кумулятивии (ғуншавии) захролудшавӣ;

- эҳсосоти маҳсули саломатии гурӯҳи муайяни истеъмолкунандагон, агар маҳсулот ба чунин гурӯҳи истеъмолкунандагон пешбинӣ шуда бошад.

4. Қобили истеъмол набудани маҳсулоти хӯрокворӣ барои инсон дар асоси истифодаи пешбинишуда, ифлосшавии эҳтимолии он аз муҳити атроф ё бо дигар тарз (пӯсидан, вайроншавӣ ё таҷзия ва ғайра) муайян карда мешавад.

5. Агар маҳсулоти хӯроквории зарарнок як қисми миқдор, силсила ё бори маҳсулоти хӯроквории ҳамон категория ва тавсифот бошад, тамоми маҳсулот дар чунин миқдор, силсила ё бор хатарнок ҳисобида мешавад, агар далели дигар набошад.

Моддаи 11. Маҳсулоти хӯроквории хатарнок

1. Маҳсулоти хӯрокворие хатарнок ҳисобида мешаванд, агар онҳо ба саломатии инсон зарарнок ва (ё) барои истеъмоли инсон номувофиқ бошанд.

2. Маҳсулоти хӯрокворӣ хатарнок ҳисобида мешаванд, агар:

- дар таркибашон микроорганизмҳо, бактерияпаразитҳо, захрҳои бактериологӣ ва моддаҳои фаъоли кимиёвӣ бофтаҳои аз сатҳи пешбининамудаи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва ҳуҷҷатҳои меъёрии дахлдор зиёдтар дошта бошанд;

- дар таркиби худ захрҳои табиӣ ё дигар моддаҳои захрнокҳои табиӣ аз сатҳи пешбининамудаи санадҳои меъёрии ҳуқуқии дахлдор зиёдтар дошта бошанд;

- дар таркибашон намакҳои металлҳои вазнин, боқимондаи пеститсидҳо, дорувориҳои байторӣ, гормондор, микотоксинҳо ва дигар моддаҳои дошта бошанд, ки аз сатҳи пешбининамудаи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва ҳуҷҷатҳои меъёрии дахлдор баланд бошанд;

- дар таркибашон иловаҳои дошта бошанд, ки дар навъҳои муайяни маҳсулоти хӯрокворӣ набояд истифода шаванд ё агар таркиби иловаҳои иҷозатдодашуда дар маҳсулоти хӯрокворӣ аз сатҳи пешбининамудаи санадҳои меъёрии ва ҳуҷҷатҳои меъёрии ҳуқуқии дахлдор баланд бошад;

- дар таркибашон моддаҳои радиоактивиӣ аз сатҳи меъёрии зиёдтар ё агар маҳсулоти хӯрокворӣ аз сатҳи иҷозатдодашуда зиёдтар шуоъ зада бошанд;

- борбандҳо, маводу маснуоте, ки дар якҷоягӣ бо маҳсулоти хӯрокворӣ нигоҳ дошта мешаванд, ба талаботи муқарраршуда мутобик набоянд;

- аз ҳайвоноте пайдо шаванд, ки аз назорати пешакӣ ва баъдинаи байтории забҳ гузаронида нашудаанд;

- аз ҳайвоноти бемор ё мурда пайдо шаванд;

- тавсифоти органолептикии онҳо бинобар равандҳои ҷисмонӣ, кимиёӣ, микробиологӣ ва ғайра тағйир ёфта бошанд;

- дар таркибашон моддаҳои дошта бошанд, ки арзёбии токсикологиро нагузаштаанд ва хатарнокии онҳо барои истеъмоли инсон санҷида нашуда бошад;

- дар таркибашон омехтаҳои механикӣ дошта бошанд;

- ба борҷомаи онҳо чунин нуқсоне расида бошад, ки он ба ифлосшавии микробӣ, кимиёвӣ ё дигаргуншавӣ мусоидат кунад;

- бо тартиби муқарраршуда истеҳсол, коркард, борбандӣ, борчинӣ ва тақсим карда нашуда бошанд;

- бо тартиби муқарраршуда тамғазанӣ ва нишонагузорӣ нашуда бошанд;

- мӯҳлат ва (ё) санае, ки то он лаҳза маҳсулоти мазкур бояд истеъмол шавад (барои маҳсулоти хӯрокворӣ, ки нисбат ба онҳо муқаррар намудани мӯҳлати истеъмол ҳатмӣ мебошад) нишон дода нашуда бошад ё мӯҳлати истеъмоли онҳо гузашта бошад;

- ба талаботи муқаррарнамудаи ҳуҷҷатҳои техникӣ ва меъёрии мутобикат накунад;

- қалбакӣ бошанд.

3. Муомилот ва фурӯши маҳсулоти хӯроквории хатарнок манъ аст.

Моддаи 12. Ҳуқуқҳои истеҳсолкунандагон ва таҳвилгарон дар соҳаи бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, ки фаъолиятро оид ба истеҳсол, муомилоти маҳсулоти хӯрокворӣ ва хизматрасонӣ дар соҳаи савдои чаканаи маҳсулоти хӯрокворӣ ва хӯроки умумӣ амалӣ мегардонанд, мутобиқи Қонуни мазкур чунин ҳуқуқҳо доранд:

- бо тартиби муқарраргардида аз мақомоти дахлдори давлатӣ ё ташкилотҳо дар бораи натиҷаи назорати давлатӣ ё арзёбии экспертии истеҳсол ва муомилоти маҳсулоти хӯрокворӣ иттилооти зарурӣ, дастрас ва саҳеҳ гиранд;

- таъмини махфӣ будани ҳама гуна иттилоот ва паҳн накардани иттилооти махфиро талаб намоянд, ба истиснои ҳолатҳои, ки қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудааст;

- аз болои натиҷаи ташҳиси озмоишӣ шикоят намоянд, агар ин натиҷа аз натиҷае, ки истеҳсолкунанда бо истифодаи ҳамин гуна ё усулҳои ҳаммонанди таҳлилий гирифта фарқ кунад ва дар озмоишгоҳи арбитражии ваколатдор ва акредитатсияшуда таҳқиқоти арбитражӣ гузаронанд;

- мутобиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон аз болои ҳама гуна қарорҳои нозирони дахлдор, ки ба ҷаъолияти хоҷагидорӣ вобастагӣ доранд, шикоят намоянд;

- барои ҳимояи ҳуқуқҳои худ ба суд муроҷиат намоянд.

Моддаи 13. Ҷаъадориҳои истеҳсолкунандагон ва таҳвилгарон дар соҳаи бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ

1. Ба шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, ки ҷаъолияро оид ба истеҳсол ва муомилоти маҳсулоти хӯрокворӣ ва хизматрасонӣ дар соҳаи савдои чаканаи маҳсулоти хӯрокворӣ ва хӯроки умумӣ амалӣ мегардонанд, истеҳсол ва (ё) ба муомилот баровардани маҳсулоти хӯроквории хатарнок ва нораво барои истеъмол ва ё нодуруст тамғазадашуда манъ мебошад.

2. Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, ки ҷаъолиятро оид ба истеҳсол ва муомилоти маҳсулоти хӯрокворӣ амалӣ менамоянд, ҷаъадоранд:

- талаботи Қонуни мазкурро риоя намоянд;

- ҳангоми истеҳсол ва ба муомилот баровардани маҳсулоти хӯрокворӣ низоми таҳлили хатарҳо ва назорат дар нуқтаҳои назорати таҳдидомез ва ё дигар низоми таъмини бехатариро ҷорӣ намоянд;

- дар маҳсулоти хӯрокворӣ истифодаи ҷузъҳои иҷозатдодашуда, бехатар ва дар доираи иҷозат мавҷудбударо таъмин кунанд;

- мавҷудияти иттилооти кофӣ ва боварибахшо оид ба арзиши ғизонокӣ, таркиб, шароити нигоҳдории мувофиқ, ҷораҳои пешгирӣ ва омодаسازیи маҳсулоти хӯрокворӣ таъмин намоянд;

- шароити мувофиқи нигоҳдорӣ ва (ё) банамоишгузори маҳсулоти хӯроквориро таъмин созанд;

- ғурӯши маҳсулоти хӯроквории нодуруст тамғазадашудаи хатарнок ва қобили истеъмол набударо пешгирӣ намоянд;

- маҳсулоти хӯроквории истеҳсол ё ба муомилот воридкардаи худро дар ҳолати ошкор шудани далеле, ки чунин маҳсулоти хӯрокворӣ хатарнок ва қобили истеъмол нестанд ё нодуруст тамға зада шудаанд, ихтиёран мусодира намоянд;

- нуқсонҳои маҳсулоти хӯроквории истеҳсолшуда ё дар муомилот бударо, ки ба талаботи Қонуни мазкур мутобиқ намебошанд, ислоҳ намоянд;

- дастрасии беамониати нозиронро, ки дар иншооти зертобеъ назорати давлатиро амалӣ мегардонанд, барои гузаронидани ҷорабиниҳои назиротӣ таъмин кунанд;

- дар давоми се сол ҳисоби харид ва ғурӯши маҳсулоти хӯрокворӣ, иловаҳои хӯрокворӣ, хушбӯйкунандаҳо ва маводи ёридиҳандаро, ки дар истеҳсолот ё муомилоти маҳсулоти хӯрокворӣ истифода мешаванд, анҷом диҳанд. Дар ҳолати истеҳсоли силсилавии маҳсулоти хӯрокворӣ, иловаҳои хӯрокворӣ, хушбӯйкунандаҳо ё маводи ёридиҳанда барои коркард, чунин ҳисоб аз рӯи рақами миқдор амалӣ мешавад.

3. Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, ки ҷаъолиятро оид ба истеҳсол ва муомилоти маҳсулоти хӯрокворӣ амалӣ мегардонанд ва таҳвилгарони хизматрасонӣ дар соҳаи савдои чаканаи маҳсулоти хӯрокворӣ ва дар соҳаи хӯроки умумӣ барои таъмини бехатарии маҳсулоти хӯроквории истеҳсолкунанда, таҳвилшаванда ва ғурӯхташаванда масъул мебошанд.

Моддаи 14. Таъмини бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ

Бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ ба воситаҳои зерин таъмин карда мешавад:

- истифодаи ҷораҳои танзими давлатӣ дар соҳаи бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ;

- аз тарафи шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, ки фаъолиятро оид ба истеҳсол ва муомилоти маҳсулоти хӯрокворӣ амалӣ мегардонанд, гузаронидани чорабиниҳои ташкилӣ, агрохимиявӣ, байторӣ, технологӣ, муҳандисия техникаӣ, санитария зиддиэпидемиявӣ ва фитосанитарӣ оид ба иҷрои талаботи ҳуҷҷатҳои меъёрии дахлдор ба маҳсулоти хӯрокворӣ, шароити омода сохтан, нигоҳдорӣ, ҳамлу нақл ва фурӯши онҳо;

- анҷом додани назорати истеҳсоли оид ба бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ, шароити омода сохтан, нигоҳдорӣ, ҳамлу нақл ва фурӯши онҳо;

- татбиқи чораҳои гражданию ҳуқуқӣ, маъмурӣ ва ба ҷавобгарии ҷиноятӣ кашидани шахсоне, ки талаботи Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқиро риоя намеkunанд.

Моддаи 15. Маълумот дар бораи бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ

1. Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, ки фаъолиятро дар соҳаи истеҳсол ва муомилоти маҳсулоти хӯрокворӣ, хизматрасонӣ дар соҳаи савдои чаканаи маҳсулоти хӯрокворӣ ва дар соҳаи хӯроки умумӣ амалӣ мегардонанд, ўҳдадоранд ба харидорон ва истеъмолкунандагон, инчунин мақомоти дахлдори ваколатдори давлатӣ оид ба назорат ва санҷиши бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ оид ба риояи талаботи ҳуҷҷатҳои меъёрии дахлдор ҳангоми истеҳсол ва гардиши маҳсулоти хӯрокворӣ ва хизматрасонӣ маълумоти эътимоднок пешниҳод намоянд.

2. Мақомоти дахлдори ваколатдори давлатӣ (оид ба стандартизатсия, метрология, сертификатсия ва нозироти савдо, назорати санитария эпидемиологӣ, назорати байторӣ ва назорати фитосанитарӣ ва карантинии растаниҳо) ба шахсони манфиатдор иттилоотро дар бораи бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ, риояи талаботи ҳуҷҷатҳои меъёрий ҳангоми истеҳсол ва муомилоти маҳсулоти хӯрокворӣ, хизматрасонӣ дар соҳаи савдои маҳсулоти хӯрокворӣ ва хӯроки умумӣ, маҳсулоти хӯроквории нави дахлдор тадбирҳои пешгирии маҳсулоти хӯроквории хатарнок таъмин менамоянд.

3. Мақомоти дахлдори ваколатдори давлатӣ мутобиқи санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ ба воситаи маркази ягонаи иттилоотӣ ба шахсони манфиатдор иттилоот, ҳуҷҷат ва маълумоти ба инҳо вобастаро пешниҳод менамоянд:

- чораҳои пешниҳодшуда ва қабулшуда дар соҳаи бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ;

- чораҳои назорат, санҷиш ва сертификатсияи маҳсулоти хӯрокворӣ;

- расмиёти арзёбии таҳдид ва усулҳои муайян намудани сатҳи зарурии ҳифзи ҳаёт ва саломатии инсон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- узвият ва иштирок дар ҷаласаҳои байналмилалӣ ва минтақавӣ, низоми ҳифзи ҳаёт ва саломатии инсон, мавҷудият ва мазмуни созишномаи шартномаҳои дуҷониба ва бисёрҷониба.

БОБИ 2. ИДОРАКУНИИ ДАВЛАТӢ ДАР СОҲАИ ТАЪМИНИ БЕХАТАРИИ МАҲСУЛОТИ ХӢРОКВОРӢ

Моддаи 16. Салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ба салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи таъмини бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ мансубанд:

- таҳияи сиёсати ягонаи давлатӣ;

- таҳия ва татбиқи барномаҳои мақсаднок ва илмию техникаӣ;

- бамеъёрдарории давлатӣ дар соҳаи таъмини бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ ва қабули санадҳои меъёрий дар доираи салоҳияти худ;

- амалӣ сохтани ҳамкориҳои байналмилалӣ дар соҳаи бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ;

- таъсиси Шӯрои ҳамоҳангсоз оид ба бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ;

- амалӣ намудани ваколатҳои дигаре, ки қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудааст.

Моддаи 17. Ваколатҳои мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи тандурустӣ

1. Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи тандурустӣ оид ба таъмини беҳатарии маҳсулоти хӯрокворӣ ваколатҳои зерин дорад:

- мусоидат ба таъсиси таҷрибаи зарурии пешбурди истеҳсолот дар тамоми марҳилаҳои коркарди маҳсулоти хӯрокворӣ мутобиқи тамоми силсилаи истеҳсол, коркард, фурӯш, ҳамлу нақл, нигоҳдорӣ ва методикаи таҳлили таваккалҳо ва назорат дар нуқтаҳои хатарнок ё методикаи ҳаммонанде, ки сатҳи баланди беҳатарии маҳсулоти хӯроквориро таъмин менамояд;

- ҳамкорӣ бо вазорату идораҳои дахлдори давлатҳои хориҷӣ дар соҳаи таъмини беҳатарии маҳсулоти хӯроквории ворид ва содиршаванда;

- татбиқи барномаҳои маърифатӣ барои истеҳсолкунандагон, фурӯшандагон ва истеъмолкунандагони маҳсулоти хӯрокворӣ;

- таъсис ва вусъат додани системаи мушоҳидавии маҳсулоти хӯроквории ворид ва содиршаванда;

- назорати бемориҳои ба воситаи маҳсулоти хӯрокворӣ гузаранда, гузаронидани тафтиши дақиқи захролудшавӣ аз хӯрокворӣ;

- ҳамкорӣ бо пажӯҳишгоҳҳо ва озмоишгоҳҳои илмӣ таҳқиқотӣ барои муайян намудани моҳияти бемориҳои ба воситаи маҳсулоти хӯрокворӣ гузаранда;

- таҳия ва тасдиқи талаботи санитарӣ ва гигиенӣ дар объектҳои, ки бо истеҳсол ва муомилоти маҳсулоти хӯрокворӣ, иловаҳои хӯрокворӣ, хушбӯйкунандаҳо, иловаҳои хӯрокворӣ, воситаҳо ва маводи ёрирасон машғул мебошанд;

- тасдиқи меъёрҳои ҳатмии беҳатарии маҳсулоти хӯрокворӣ ва дигар меъёрҳои санитарӣ ва талаботе, ки беҳатарии зарурии маҳсулоти хӯроквориро таъмин мекунанд;

- амалигардонии назорати давлатӣ барои иҷрои меъёрҳои санитарӣ дар қисмати риояи талаботи қонунгузори санитарӣ, ки ҳифзи ҳаёт ва саломатии инсонро танзим менамояд ва гузаронидани мониторинги натиҷаҳои он;

- амалигардонии назорати давлатии ҷорӣ намудани методикаи таҳлили таваккалҳо дар нуқтаҳои назорати таҳдидомез ва низоми ҳаммонанди таъмини беҳатарӣ, ки аз тарафи истеҳсолкунандагони маҳсулоти хӯрокворӣ, иловаҳои хӯрокворӣ, хушбӯйкунандаҳо ва маводи ёрирасон барои коркарду истеҳсол дар объектҳои таҳти назоратбуда;

- гузаронидани назорати давлатӣ ва (ё) санҷиши давлатии объектҳои истеҳсол, коркард ва муомилоти маҳсулоти хӯрокворӣ, иловаҳои хӯрокворӣ, хушбӯйкунандаҳо ва маводи ёрирасон дар асоси методика ва муомилаҳои пешқадам тибқи принсипҳои таъмини беҳатарии маҳсулоти хӯрокворӣ;

- додани сертификати гигиенӣ ба маҳсулоти хӯрокворӣ аз рӯи дарҳости тарафҳои манфиатдор дар асоси натиҷаи таҳлили санитарӣ ва эпидемиологӣ;

- таъин ва гузаронидани таҳқиқҳои озмоишӣ барои арзёбии беҳатарии маҳсулоти хӯрокворӣ дар объектҳои таҳти назоратбуда;

- тасдиқи номгӯи референс - озмоишгоҳҳо барои гузаронидани таҳқиқоти арбитражии маҳсулоти хӯроквории таҳти назоратбуда;

- назорати маҳсулоти хӯроквории воридотӣ ва транзитии таҳти назоратбуда;

- ташкил ва гузаронидани таҳлили санитарӣ ва эпидемиологӣ маҳсулоти хӯрокворӣ;

- муқаррар намудани давраҳои назорати давлатӣ дар объектҳои истеҳсол ва муомилоти маҳсулоти хӯрокворӣ дар асоси таҳлили таваккалҳо;

- муайян ва тасдиқ намудани номгӯи маҳсулоти хӯрокворӣ, ки ба саломатии инсон хавфи зиёд, миёна ва кам доранд;

- иштирок дар кори Шӯрои Ҳамоҳангсоз оид ба масъалаҳои, ки ба ваколатҳои он дохил мешаванд, аз ҷумла таҳия ва аз нав баррасӣ намудани талаботи санитарияи гигиенӣ;

- амалигардонии мувофиқат, шартҳои техникаи истеҳсоли маҳсулоти хӯрокворӣ, регламентҳои техникӣ ва стандартҳои, ки ба объектҳои маҳсулоти хӯрокворӣ истифода мешаванд, лоиҳаи объектҳои истеҳсол ва муомилоти маҳсулоти хӯрокворӣ, методикаҳои ченкунӣ ва усулҳои санҷиши маҳсулоти хӯрокворӣ дар масъалаи риояи тадбирҳои санитарии дахлдор;

- тасдиқи номгӯӣ, методикаҳои ченкунӣ ва усулҳои санҷиши маҳсулоти хӯрокворӣ оид ба масъалаи риояи чораҳои санитарии дахлдор, озмоишгоҳҳои, ки барои ҳаммонандкунӣ, санҷиш ва арзёбии самаранокии маҳсулоти хӯроқи парҳезӣ, маҳсулоти хӯроквории функционалӣ ва иловаҳои хӯрокворӣ пешбинӣ шудаанд;

- пешбурди феҳристи хулосаҳои таҳлили санитарияи эпидемиологӣ.

Моддаи 18. Ваколатҳои мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи кишоварзӣ

1. Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи кишоварзӣ ва таъмини бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ ваколатҳои зерин дорад:

- дар объектҳои чорводорӣ маҳсулоти хӯроквории қорқарднашудаи аз набототу ҳайвонот пайдогардида ва муомилоти маҳсулоти кишоварзӣ назорати давлатии байторию санитарӣ ва фитосанитарӣ гузаронида, хулосаҳои марбути байторию фитосанитарӣ медиҳад, ки шаҳодати бехатарии онҳо мебошанд;

- назорати иҷрои чораҳои байторию фитосанитариро дар қисмати риояи талаботи қонунҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки ҳифзи олами ҳайвонот ва наботот, инчунин инсонро аз бемориҳои ба воситаи ҳайвонот гузаранда (зоонозҳо) танзим менамоянд, ҷорӣ ва амалӣ менамояд;

- ба истеҳсолкунандагони маҳсулоти хӯрокворӣ оид ба масъалаҳои низоми таҳлили таваккалҳо дар нуқтаҳои назорати таҳдидомез ё системаҳои ҳаммонанди таъмини бехатарӣ машварат медиҳад ва омӯзиш мегузаронад;

- назорати давлатии ҷорӣ намудани низоми таҳлили таваккалҳо ва назорат дар нуқтаҳои таҳдидомез ва низомҳои ҳаммонанди таъмини бехатарӣ, ки онҳоро истеҳсолкунандагони маҳсулоти хӯрокворӣ истифода мекунанд ва таҳти назорати ҳадамоти объектҳои байторӣ ва фитосанитарӣ қарор доранд, амалӣ мегардонад;

- бо дархости тарафҳои манфиатдор дар асоси назорати давлатӣ ё натиҷаи арзёбии маҳсулоти хӯрокворӣ, ки таҳти назорати ҳадамоти байторӣ қарор доранд, ба маҳсулоти хӯрокворӣ сертификатҳои байторӣ медиҳад;

- дар доираи ваколатҳои худ назорати байторӣ ва фитосанитарии маҳсулоти хӯроквории воридотӣ ва транзитиро мегузаронад;

- методикаи ченкунӣ, усулҳои санҷиши маҳсулоти хӯрокворӣ ва номгӯи онҳоро дар объектҳои байторию фитосанитарии таҳти назоратбуда тасдиқ мекунад;

- номгӯи референс-озмоишгоҳҳои, ки таҳқиқоти арбитражии маҳсулоти хӯроквории таҳти назорати ҳадамоти байторию фитосанитарӣ бударо анҷом медиҳанд, тасдиқ менамояд;

- давра ба давра гузаронидани назорати давлатии объектҳои истеҳсоли маҳсулоти хӯроквории аз ҳайвоноту растаниҳо ҳосилшударо, ки таҳти назорати хадамоти байторӣ фитосанитарӣ мебошанд, дар асоси таҳлили таваккал муқаррар мекунад;

- талаботи байторӣ санитарӣ ва фитосанитариро барои объектҳои истеҳсол ва муомилоти маҳсулоти хӯрокворӣ, ки таҳти назорати хадамоти байторӣ ва фитосанитарӣ қарор доранд, муқаррар ва тасдиқ менамояд;

- андозаҳои ҳатмии бехатарии маҳсулоти хӯроквориро, ки таҳти назорати хадамоти байторӣ ва фитосанитарӣ қарор доранд, тасдиқ мекунад;

- феҳристи ҳулосаҳои ташҳиси байториро пеш мебарад;

- системаи мушоҳидавии маҳсулоти хӯроквории воридшаванда ва ватаниро дар доираи ваколатҳои худ таъсис ва ривож медиҳад.

2. Мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи кишоварзӣ назорат ва санҷиши давлатиро барои маҳсулоти хӯроквории зерин амалӣ мегардонад:

- маҳсулоти хӯроквории коркарднашудаи аз ҳайвонот ва растаниҳо ҳосилшуда (бо иловаи истеҳсоли аввалия ва маҳсулоти коркарди аввалия дар объектҳои, ки танҳо коркарди аввалия иҷро мегардад);

- тамоми маҳсулоти аз ҳайвонот ва растаниҳо тайёршуда, ки дар бозорҳо ба фурӯш бароварда мешаванд;

- маҳсулоти аз ҳайвонот ва растаниҳо ҳосилшуда, ки аз бунгоҳҳои гузариши сарҳади давлатӣ гузаронида мешаванд.

3. Мақомоти ваколатдори давлатӣ дар соҳаи байторӣ назорати санитарӣ байторӣ истеҳсоли маҳсулоти хӯроквориро дар корхонаҳои, ки маҳсулоти хӯроквории аз ҳайвонот ҳосилшударо барои коркарди аввалия ҳамчун ашёи хом истифода мебаранд, амалӣ мегардонад, ба истиснои корхонаҳои хӯроки умумӣ ва савдо ва корхонаҳои нигоҳдории яқлукҳои маҳсулоти хӯроквории коркарднашудаи аз ҳайвонот ҳосилшуда.

Моддаи 19. Ваколатҳои мақоми ваколатдори давлатӣ оид ба стандартизатсия, метрология, сертификатсия ва нозироти савдо

Ваколатҳои мақоми ваколатдори давлатӣ оид ба стандартизатсия, метрология, сертификатсия ва нозироти савдо дар соҳаи таъмини бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ аз инҳо иборат мебошанд:

- татбиқи сиёсати давлатӣ дар соҳаи бамеъёрдарории техникӣ, стандартонӣ ва сертификатсияи маҳсулоти хӯрокворӣ;

- таҳия, ташкили кор оид ба тасдиқи регламентҳои техникӣ, стандартҳо ва шартҳои техникӣ барои маҳсулоти хӯрокворӣ;

- гузаронидани назорати метрологӣ ва санҷиши таҷҳизоти корхонаҳои, ки дар онҳо коркарди маҳсулоти хӯрокворӣ амалӣ карда мешаванд, нуқтаҳои фурӯши маҳсулоти хӯрокворӣ, озмоишгоҳҳои, ки ба саноати хӯрокворӣ вобаста мебошанд;

- ваколатдоркунонии озмоишгоҳҳо ва сертификатсияи низоми бехатарии истеҳсоли маҳсулоти хӯрокворӣ;

- гузаронидани назорати давлатӣ барои риояи ҳатмии талаботи регламентҳои техникӣ ва баҳодиҳии мутобиқат ба талаботи регламентҳои техникӣ дар соҳаи истеҳсол, ҳамлу нақл, нигоҳдорӣ, фурӯш ва воридоти маҳсулоти хӯрокворӣ;

- муқаррар намудани тартиби коркарди партовҳо ва нобуд кардани маҳсулоти хӯрокворие, ки ба талаботи регламентҳои техникӣ мутобиқ намебошанд.

Моддаи 20. Шӯрои Ҷамоҳангсоз оид ба бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ

1. Шӯрои ҳамоҳангсоз оид ба бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ (минбаъд – Шӯрои ҳамоҳангсоз) мутобиқи Қонуни мазкур бо мақсади амалигардонии мониторинги муттасил ва арзёбии бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ, барои таъмини сатҳи зарурии ҳифзи ҳаёт ва саломатии инсон, ҳифзи олами ҳайвонот ва наботот пешниҳод ва дастгирии илмӣ ва эксперти барои қабули қарорҳои мушаххас, инчунин таҳияи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ дар соҳаи таъмини бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ таъсис дода мешавад.

2. Шӯрои ҳамоҳангсоз аз ҳисоби намояндагони вазорату идораҳои ваколатдор дар соҳаи таъмини бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ, инчунин аз ҳисоби намояндагони маъруфи ҷамъиятӣ, илмӣ ва эксперти, ки фаъолияти касбии онҳо бо таъмини бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ вобаста аст, таъсис дода мешавад. Шӯрои ҳамоҳангсоз дар асоси низомномаи тасдиқнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолият мекунад.

БОБИ 3. ТАНЗИМИ ДАВЛАТӢ ДАР СОҲАИ ТАЪМИНИ БЕХАТАРИИ МАҲСУЛОТИ ХӮРОКВОРӢ

Моддаи 21. Танзими давлатӣ дар соҳаи таъмини бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ

1. Талабот ба бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ, шароити истеҳсол, омодаасозӣ ва муомилоти онҳо, бехатарии хизматрасонӣ дар соҳаи савдои чаканаи маҳсулоти хӯрокворӣ ва хӯроки умумӣ аз рӯи меъёру қоидаҳои дахлдори санитарӣ, байторӣ, фитосанитарӣ ва регламентҳои техникӣ муқаррар карда мешаванд.

2. Регламентҳои техникӣ, меъёру қоидаҳои санитарӣ, байторӣ ва фитосанитарӣ бо тартиби пешбининамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешаванд.

3. Талабот ба бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ, ки аз рӯи регламентҳои техникӣ, меъёру қоидаҳои санитарӣ, байторӣ ва фитосанитарӣ барои шахсони воқеию ҳуқуқӣ, ки фаъолиятро оид ба истеҳсол ва муомилоти маҳсулоти хӯрокворӣ, хизматрасонӣ дар соҳаи савдои чаканаи маҳсулоти хӯрокворӣ ва хӯроки умумӣ амалӣ мегардонанд, ҳатмӣ мебошанд.

Моддаи 22. Арзёбӣ ва тасдиқи мутобиқат

1. Намудҳои муайяни маҳсулоти хӯрокворӣ, мавод, маснуот ва хизматрасонӣ дар соҳаи савдои чаканаи маҳсулоти хӯрокворӣ ва хӯроки умумӣ мутобиқи талаботи ҳуҷҷатҳои меъёрӣ арзёбӣ ва тасдиқ карда мешаванд.

2. Мутобиқати маҳсулоти хӯрокворӣ, мавод ва маснуот ба талаботи ҳуҷҷатҳои меъёрӣ бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон аз тарафи истеҳсолкунандагон тасдиқ карда мешаванд.

3. Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, ки фаъолиятро оид ба истеҳсол ва муомилоти маҳсулоти хӯрокворӣ, мавод ва маснуот амалӣ мегардонанд, ҳуқуқ доранд бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон сертификатсияи ихтиёрии маҳсулотро гузаронанд.

4. Дар ҳолате, ки агар истеҳсолкунандаи маҳсулоти хӯрокворӣ ё иҷрокунандаи хизматрасонии сертификатсияшуда дар соҳаи савдои чакана ё хӯроки умумӣ талаботи ҳуҷҷатҳои меъёрии муқарраршударо вайрон кунад, мақоми аккредитатсияшуда, ки сертификатро додааст, ўҳдадор аст то бартараф кардани вайронкорӣ чойдошта истеҳсол, фурӯши маҳсулоти хӯрокворӣ ва иҷрои хизматрасониро боздорад. Агар бартараф кардани вайронкорӣ имконпазир набошад, мақоми, ки сертификатро додааст, амали онро қатъ мегардонад.

Моддаи 23. Назорати давлатӣ дар соҳаи таъмини бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ

1. Назорати давлатӣ дар соҳаи таъмини бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ аз тарафи мақомоти дахлдори ваколатдори давлатӣ дар соҳаи назорати санитария эпидемиологӣ, назорати байторӣ, назорати фитосанитарӣ ва карантини растаниҳо ва дар соҳаи стандартизатсия, метрология, сертификатсия ва нозироти савдо мутобиқи ваколатҳои дар моддаҳои 17, 18 ва 19 [Қонуни мазкур](#) зикргардида амалӣ карда мешавад.

2. Назорати давлатии фаъолияти субъектҳои хоҷагидор оид ба истеҳсол ва фурӯши маҳсулоти хӯрокворӣ, новобаста ба шаклҳои моликият, бо роҳи гузаронидани назорати нақшавӣ ва ғайринақшавӣ (бе огоҳонидани пешакӣ) мутобиқи сатҳи таваккал ва тартиби муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешавад.

3. Назорати давлатии давра ба давра гузарондашавандаи ҳама гуна объекти мушаххас, ки ба он талаботи Қонуни мазкур дахл дорад, инҳоро инъикос менамояд:

- таваккалҳои вобаста ба объект, инчунин технологияи истеҳсол ва (ё) коркард;

- натиҷаҳои назорати давлатии қаблӣ;

- боварибахш будани расмиёти назорат, ки аз тарафи субъекти хоҷагидор барои таъмини риояи талаботи дахлдори санитарӣ, байторӣ ва регламентҳои техникӣ истифода бурда мешаванд;

- мавҷуд будани эҳтимолияти иҷро нагардидани талаботи Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ аз тарафи субъекти хоҷагидор.

4. Дар бунгоҳҳои иҷозатдиҳии Сарҳади давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва бунгоҳҳои барасмиятдарории гумрукӣ маҳсулоти хӯрокворӣ, ки ба қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон ворид карда мешавад, назорат ва санҷиши давлатии онҳо дар соҳаи таъмини бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ аз тарафи мақомоти дахлдори ваколатдори давлатӣ дар соҳаи назорати санитария эпидемиологӣ, назорати байторӣ, назорати фитосанитарӣ, карантини растаниҳо ва дар соҳаи стандартизатсия, метрология, сертификатсия ва нозироти савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ гардонда мешавад.

Моддаи 24. Мониторинги бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ ва саломатии аҳоли

1. Бо мақсади муайян намудани самтҳои афзалиятноки сиёсати давлатӣ дар соҳаи таъмини бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ, ҳифзи саломатии аҳоли, инчунин бо мақсади таҳияи чораҳо оид ба пешгирии ворид шудан ба бозори истеъмоли маҳсулоти хӯроквории хатарнок аз тарафи мақомоти назорат ва санҷиши давлатӣ яқоя бо мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон мониторинги бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ ва саломатии аҳоли ташкил ва гузаронида мешавад.

2. Мониторинги бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ ва саломатии аҳоли мутобиқи низомномаи тасдиқнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронида мешавад.

БОБИ 4. ТАЛАБОТИ УМУМӢ БАРОИ ТАЪМИНИ БЕХАТАРИИ МАҲСУЛОТИ ХӢРОКВОРӢ

Моддаи 25. Талабот барои таъмини бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ

1. Маҳсулоти хӯроквории барои фурӯш пешбинишуда бояд талаботи физиологияи инсонро ба моддаҳои зарурӣ ва энергия таъмин намояд, ба талаботи оддии маҳсулоти хӯрокворӣ дар қисмати нишондодҳои органолептикий ва физикию кимиёвӣ ҷавобгӯ бошад, ба талаботи муқаррарнамудаи ҳуҷҷатҳои меъерӣ оид ба таркиби кимиёвии иҷозатдодашуда (аз ҷумла радиоактивҳо), моддаҳои биологӣ ва пайвастагиҳои онҳо ва дигар организмҳои биологӣ, ки барои саломатии инсон хатарнок мебошанд, мутобиқат намоянд.

2. Арзишнокии ғизоии маҳсулоти хӯроки кӯдакона бояд ба ҳолати функционалии организми кӯдак бо назардошти синни ӯ мутобиқ бошад. Маҳсулоти хӯроки кӯдакона бояд барои саломатии кӯдакон беҳатар бошанд.

3. Маҳсулоти хӯроки парҳезӣ бояд дорои хусусиятҳои бошад, ки имкон диҳад онҳо ҳамчун хӯроквории табобатӣ ва пешгирӣ аз беморӣ мутобиқи талаботи муқаррарнамудаи мақомоти ваколатдори давлатӣ дар соҳаи тандурустӣ ва талабот нисбат ба ташкили хӯроквории парҳезӣ истифода бурда шаванд ва ба саломатии инсон беҳатар бошанд.

Моддаи 26. Талабот ба истеҳсоли маҳсулоти хӯроки парҳезӣ, маҳсулоти хӯроквории функционалӣ ва иловаҳои хӯрокворӣ

1. Маҳсулоти хӯрокворие, ки барои истеҳсоли хӯроки парҳезӣ, маҳсулоти хӯроквории функционалӣ ва иловаҳои хӯрокворӣ (парҳезӣ) истифода бурда мешаванд, бояд ба меъёрҳои ҳатмии беҳатарии барои истеъмолкунандаи дорои талаботи махсуси парҳезӣ мувофиқи меъёрҳои санитарӣ ва регламентҳои техникӣ қабулшуда мутобиқ бошанд.

2. Иловаҳои хӯрокворӣ (парҳезӣ) метавонанд ба маҳсулоти хӯроквории алоҳида бо назардошти сатҳи дохилкунӣ, ки дар меъёрҳои санитарии дахлдор муайян шудаанд, инчунин барои истеъмоли бевосита ба сифати маҳсулоти хӯроквории мустақил истеҳсол мешавад, дохил карда шаванд.

Моддаи 27. Талабот ба таъмини беҳатарии маҳсулоти нави хӯрокворӣ

1. Ҳангоми коркарди маҳсулоти нави хӯрокворӣ, чараҳои технологияи нави истеҳсол, борбандӣ, нигоҳдорӣ, ҳамлу нақл, тамгазанӣ ва фурӯш, шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ бояд талаботи беҳатарии чунин маҳсулоти хӯроквориро ба асос гиранд, дар бораи беҳатарии чунин маҳсулоти хӯрокворӣ ҳангоми истеҳсол ва муомилоти онҳо иттилоот диҳанд, барномаҳои назорати истеҳсолиро барои беҳатарии чунин маҳсулоти хӯрокворӣ ва методикаи санҷиши онҳо таъия кунанд, инчунин мӯҳлати истеъмоли ин нави маҳсулоти хӯроквориро муқаррар намоянд.

2. Мӯҳлати истеъмоли маҳсулоти хӯрокворӣ барои он маҳсулоти хӯрокворие, муқаррар мешавад, ки бо гузашти мӯҳлати муайян аз лаҳзаи истеҳсол сифати онҳо коҳиш ёфта, хусусиятҳои пайдо мекунанд, ки ба саломатии инсон хатарнок буда, вобаста ба он қобилияти истеъмолии ҳудро барои истифода аз рӯи таъинот гум мекунанд.

3. Нишондодҳои беҳатарии маҳсулоти нави хӯрокворӣ, мӯҳлати истеъмоли онҳо, талабот ба борбандӣ ва тамғагузорӣ иттилоот дар бораи маҳсулоти хӯрокворӣ, шартҳои истеҳсол ва муомилоти онҳо, барномаҳои назорати истеҳсоли оид ба таъмини беҳатарӣ, методикаи санҷишҳо, усулҳои коркарди партовҳо ё нобуд кардани маҳсулоти хӯроквории хатарнок бояд ба ҳуҷҷатҳои техникӣ дохил карда шаванд.

4. Лоиҳаи ҳуҷҷатҳои техникӣ ва намунаҳои таҷрибавии маҳсулоти нави хӯрокворӣ вобаста ба намуди истеҳсол бояд аз ташҳиси санитарии эпидемиологӣ ё байторӣ гузарад.

5. Талаботи ҳуҷҷатҳои техникӣ тасдиқшуда барои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, ки фаъолиятро оид ба истеҳсол ва муомилоти намунаҳои мушаххаси маҳсулоти хӯрокворӣ амалӣ мегардонанд, ҳатмӣ мебошанд.

Моддаи 28. Талабот ба таъмини беҳатарии маҳсулоти хӯрокворӣ ҳангоми истеҳсоли онҳо

1. Маҳсулоти хӯроквории дар Ҷумҳурии Тоҷикистон истеҳсолшуда бояд беҳатар, аз ҷиҳати гигиенӣ тоза, қобили истеъмол ва дуруст тамға зада шуда бошанд ва мутобиқи ҳуҷҷатҳои техникӣ ҳангоми риояи талаботи регламентҳои техникӣ, меъёру қоидаҳои санитарӣ ва байторӣ истеҳсол шаванд.

2. Барои истеҳсоли маҳсулоти хӯрокворӣ бояд ашёи хоми хӯрокворие истифода шаванд, ки сифат ва бехатарии онҳо ба талаботи ҳуҷҷатҳои меъёри мутобиқ бошанд.

3. Ҳангоми истеҳсоли маҳсулоти хоми хӯрокворӣ ба истифодаи иловаҳои хӯрокворӣ, нумӯяи (стимулятори) афзоиши ҳайвонот, аз ҷумла доруворихои гормоналӣ, воситаҳои доругӣ, пеститсидҳо, агрохимикатҳои, ки аз ташхиси санитария эпидемиологӣ ва байтория санитарӣ (ё ташхиси озмоишгоҳи агрохимиявӣ) гузаронида шудаанд, бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода мешавад.

4. Ба маҳсулоти хоми хӯроквории аз ҳайвонот ҳосилшуда барои истеҳсоли маҳсулоти хӯрокворӣ тайёршаванда танҳо баъди гузаронидани ташхиси байтория санитарӣ ва аз тарафи истеҳсолкунанда гирифтани ҳулосаи мақомоти дахлдори ваколатдори давлатӣ оид ба назорати байтории Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки мутобиқати маҳсулоти хоми хӯроквории аз ҳайвонот ҳосилшавандаро ба талаботи меъёрҳои байторӣ тасдиқ мекунад, иҷозат дода мешавад.

5. Ҳангоми истеҳсоли маҳсулоти хӯрокворӣ, инчунин истеъмол дар хӯрок, метавонанд иловаҳои хӯрокворӣ ва иловаҳои ғизоии биологӣ истифода карда шаванд. Иловаҳои хӯрокворӣ ва иловаҳои ғизоии биологӣ, ки ҳангоми истеҳсоли маҳсулоти хӯрокворӣ истифода мешаванд, бояд ба саломатии инсон зарар нарасонанд.

6. Мавод ва маснуоти дар ҷараёни истеҳсоли маҳсулоти хӯрокворӣ истифодашуда бояд ба талаботи ҳуҷҷатҳои меъёри оид ба бехатарии ҷунин маводу маснуот мутобиқ бошанд.

7. Истеҳсолкунанда бояд истеҳсоли маҳсулоти хӯроквории хатарнокро дар мӯҳлати зарурӣ барои бартараф кардани сабабҳои, ки истеҳсоли ҷунин маҳсулоти хӯроквориро ба миён овардаанд, ҳатман боздорад. Дар ҳолате, ки агар бартараф намудани ҷунин сабабҳои имконнопазир бошад, ӯ ўҳдадор аст истеҳсоли маҳсулоти хӯроквории хатарнокро қатъ кунад, муомилотро боздорад, аз харидорон ва истеъмолкунандагон баргардондани ҷунин маҳсулоти хӯроквориро таъмин намояд, тибқи тартиби муқарраршуда ташхис, коркарди истифодаи партовҳои нобуд кардани онҳоро ташкил намояд.

8. Мақомоти дахлдори ваколатдори давлатӣ дар соҳаи бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ ўҳдадоранд меъёрҳои ва муқарраротро оид ба бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ, аз ҷумла маҳсулоти хӯроки парҳезӣ ва кӯдакона, иловаҳои хӯрокворӣ ва ғизоии биологӣ барои таъмини мутобиқати онҳо бо меъёрҳои қабулшудаи байналмилалӣ дар давоми на камтар аз 5 сол ё ҳангоми пайдо шудани маълумоти нави илмӣ аз нав баррасӣ намоянд.

Моддаи 29. Талабот ба таъмини бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ ҳангоми коғазпечкунӣ, борбандӣ ва тамғазании онҳо

1. Маҳсулоти хӯрокворӣ бояд дар шароити аз ҷиҳати гигиенӣ тоза коркард шаванд, дар таркиби худ моддаҳои зараровар надошта бошанд (ё дар меъёри барои организми инсон безарар дошта бошанд), бояд тарзе коғазпеч ва борбандӣ шуда бошанд, ки бехатарии онро ҳангоми нигоҳдорӣ, ҳамлу нақл ва фурӯш таъмин карда шаванд.

2. Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқие, ки коғазпечкунӣ ва борбандии маҳсулоти хӯроквориро амалӣ мегардонанд, ўҳдадоранд талаботи ҳуҷҷатҳои меъёриро барои коғазпечкунӣ ва борбандии маҳсулоти хӯрокворӣ, тамғазании онҳо, инчунин маводи истифодабариро барои борбандӣ ва тамғазании маҳсулоти хӯрокворӣ риоя намоянд.

3. Дар тамғакоғазу тамғаи бор ё тавсиякоғазҳои маҳсулоти хӯроквории борпечшуда ғайр аз маълумоте, ки номгӯи онро қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи ҳифзи ҳуқуқи истеъмолкунандагон муайян мекунад, бо назардошти намуди маҳсулоти хӯрокворӣ бояд маълумоти зерин нишон дода шуда бошад:

- номи маҳсулоти хӯрокворӣ;
- ном, суроғаи пурра ва рақами телефони истехсолкунанда, барои маҳсулоти хӯроквории воридшаванда бошад, суроғаи пурра ва рақами телефони воридкунанда;
- шумораи вазни ҳолиси маҳсулоти хӯрокворӣ дар ченакҳои ягонаи муқарраршуда (вазн, ҳаҷм ё адад);
- таркиби маҳсулоти хӯрокворӣ бо тартиби афзалиятноки таркибёфтаи онҳо, аз ҷумла иловаҳои хӯрокворӣ, хушбӯйкунандаҳое, ки дар истехсоли онҳо истифода шудаанд;
- арзишҳои калория ва ғизонокӣ бо нишон додани шумораи сафедаҳо, карбогидрадҳо ва рағванҳо дар ченакҳои ягонаи муқарраршуда барои 100 грами маҳсулоти хӯрокворӣ;
- мӯҳлат ва санае, ки то он маҳсулоти мазкурро истеъмол кардан мумкин аст ё санаи истехсол ва мӯҳлати қобили истеъмол будани он;
- шароити нигоҳдорӣ ва истифода, агар маҳсулоти хӯрокворӣ барои таъмини бехатарии он шароити муайяни нигоҳдорӣ ва истифодабариро талаб намояд;
- эҳтиёткорӣ ҳангоми истеъмоли маҳсулоти хӯрокворӣ барои гурӯҳҳои муайяни аҳоли (кӯдакон, занҳои ҳомиладор, пиронсолон, варзишгарон ва одамоне, ки ба аллергияи моиланд), агар чунин маҳсулот ҳангоми истеъмол ба саломати онҳо зарар расонида тавонад.

4. Барои баъзе намудҳои маҳсулоти хӯрокворӣ, ки ба регламентҳои техникии дахлдор мутобиқ мебошанд, мумкин аст ғайр аз муқаррароти дар моддаи мазкур пешбинишуда талаботи ҳатмии махсус барои тамғакоғазкунӣ муқаррар карда шавад.

5. Матни тамғакоғазкунии маҳсулоти хӯроки парҳезӣ, маҳсулоти хӯроквории функционалӣ ва иловаҳои ғаъоли биологӣ ба таври ҳатмӣ аз тарафи мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи тандурустӣ тасдиқ карда мешавад. Тартиби тасдиқи матни тамғакоғазкунии маҳсулоти хӯроки парҳезӣ, маҳсулоти хӯроквории функционалӣ ва иловаҳои ғаъоли биологиро мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи тандурустӣ муқаррар мекунад.

6. Тамғакоғазҳои маҳсулоти хӯрокворӣ, ки барои онҳо рамзҳо истифода мешаванд, бояд рамзҳоеро дошта бошанд, ки онҳоро ташкилотҳои дахлдори байналмилалӣ ва минтақавӣ оид ба масъалаҳои стандартизатсия ва бамеъёрдории техникии тасдиқ кардаанд.

7. Навиштаҷот дар тамғакоғазии маҳсулоти хӯрокворӣ, ки барои истеъмолкунандагон манфиатдор буда, қаллобиро пешгирӣ мекунад ё як маҳсулоти хӯроквориро аз дигар, ба монанди "пурра табиӣ", "органикӣ" "аслӣ", "бе организмҳои аз ҷиҳати генетикӣ модификатсияшуда" ва ғайра фарқ мекунонад ва маълумоти дигари иловагии дар моддаи мазкур зикргардида бо тартиби муқаррарнамудаи санадҳои меъёрии ҳуқуқии дахлдор, ки барои иҷрои муқаррароти Қонуни мазкур нашр шудаанд, санҷида мешаванд.

Моддаи 30. Талабот нисбат ба таъмини бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ ҳангоми нигоҳдорӣ ва ҳамлу нақли онҳо

1. Нигоҳдорӣ ва ҳамлу нақли маҳсулоти хӯрокворӣ бояд дар шароите анҷом дода шавад, ки нигоҳдошти бехатарии онҳоро таъмин намояд.

2. Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, ки нигоҳдорӣ ва ҳамлу нақли маҳсулоти хӯроквориро анҷом медиҳанд, ўҳдадоранд талаботи ҳуҷҷатҳои меъёриро нисбат ба шароити нигоҳдорӣ ва ҳамлу нақли маҳсулоти хӯрокворӣ риоя кунанд ва риояи чунин талаботро дар борҳати маҳсулот бо навиштаҷоти махсус тасдиқ намоянд.

3. Нигоҳдории маҳсулоти хӯрокворӣ танҳо дар биноҳои ва иншооти махсус ҷиҳозонидашуда, ки ба талаботи меъёру қоидаҳои сохтмонӣ, санитарӣ ва байторӣ мутобиқ мебошанд, иҷозат дода мешавад.

4. Барои ҳамлу нақли маҳсулоти хӯрокворӣ бояд воситаҳои нақлиёте истифода шаванд, ки барои ин мақсадҳо махсус ҷиҳозонида шуда, шиносномаи санитарӣ доранд, ки дар асоси ташхиси гигиенӣ бо тартиби муқаррарнамудаи мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи тандурустӣ дода мешавад.

5. Агар ҳангоми нигоҳдорӣ ва ҳамлу нақли маҳсулоти хӯрокворӣ ба вайронкорӣ роҳ дода шавад, ки боиси пайдо намудани хусусиятҳои хатарнок гарданд, шахсони воқеӣ ва ҳуқуқие, ки нигоҳдорӣ ва ҳамлу нақли маҳсулоти хӯроквориро амалӣ мекунанд, ӯҳдадоранд дар ин бора соҳибон ва қабулкунандагони маҳсулоти хӯроквориро хабардор намоянд.

6. Чунин маҳсулоти хӯрокворӣ фурӯхта намешаванд ва намунаҳои ин маҳсулот барои гузаронидани ташхиси дахлдор ва қабули қарор оид ба истифодаи чунин партовҳо ё нобуд кардани онҳо ба мақоми дахлдори давлатӣ фиристода мешавад.

Моддаи 31. Талабот нисбат ба таъмини бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ ҳангоми фурӯхтани онҳо

1. Дар савдои чакана фурӯхтани маҳсулоти хӯроквории коғазпеч ва борбандинашуда иҷозат дода намешавад, ба истиснои маҳсулоти хӯроквории намудҳои муайян, ки номгӯи онҳоро мақоми ваколатдори давлатӣ оид ба стандартизатсия, метрология, сертификатсия ва нозироти савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мувофиқа бо мақомоти ваколатдор оид ба назорати давлатии санитарияу эпидемиологӣ ё байторӣ муқаррар менамояд.

2. Назорати давлатии фурӯши маҳсулоти хӯроквории истеҳсоли ғайрисаноатӣ дар бозорҳо танҳо баъди гузаронидани ташхиси санитарияу байторӣ дар озмоишгоҳҳои аккредитатсияшудаи байторӣ ва аз тарафи фурӯшанда гирифта шудани ҳулосаи мақомоти дахлдори ваколатдори давлатӣ оид ба назорати байторӣ, ки мутобикати чунин маҳсулоти хӯроквориро бо талаботи меъёру қоидаҳои байторияу санитарӣ тасдиқ мекунанд, иҷозат дода мешавад.

3. Дар ҳолате ки, агар ҳангоми фурӯхтани маҳсулоти хӯрокворӣ ба вайронкорӣ роҳ дода шавад, ки сабабгори пайдоиши хусусиятҳои хатарноки маҳсулоти хӯрокворӣ шудааст, шахсони воқеӣ ва ҳуқуқие, ки маҳсулоти хӯроквориро мефурӯшанд, ӯҳдадоранд чунин маҳсулоти хӯроквориро аз фурӯш бароварда, аз истеъмолкунандагон баргашта гирифтандро таъмин намоянд, маҳсулоти хӯроквории хатарнокро барои ташхис фиристонанд ва қоркарди партовҳо ё нобуд кардани онҳоро бо тартиби муқарраршуда ташкил намоянд.

Моддаи 32. Талабот нисбат ба таъмини бехатарии маҳсулоти хӯроквории воридотӣ

1. Маҳсулоти хӯроквории воридшаванда бояд ба талаботи ҳуҷҷатҳои меъерӣ оид ба бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ мутобик бошанд.

2. Воридоти маҳсулоти хӯрокворие, ки хатарнок, қобили истеъмол набошанд, нодуруст тамғазанӣ шуда бошанд, ба талаботи регламентҳои техникӣ, санитарияу эпидемиологӣ ё байторӣ ва фитосанитарӣ мутобик набошанд, манъ карда мешавад.

3. Ба муомилоти озод баровардани маҳсулоти ҳатман сертификатсияшаванда дар қаламрави гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо тартиби муқаррарнамудаи [Кодекси гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон](#) анҷом дода мешавад.

4. Шахсоне, ки ба қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон ворид мешаванд, бояд ба нозири дахлдори сарҳадӣ намудҳо ва ҳаҷми тамоми маҳсулоти хоми хӯроквории аз ҳайвонот ва растаниҳо ҳосилшударо, ки барои истеъмоли шахсӣ ворид мекунанд, эълумия намоянд. Ворид кардани чунин маҳсулот ба Ҷумҳурии Тоҷикистон, агар онҳо барои саломатии инсон хатари зиёди дошта бошанд, таҳдиди хатари зиёди сирояти бемории ҳайвонот ё хатари

зиёди ворид шудани организмҳои зараровар ҷой дошта бошанд, манъ мебошад.

5. Ба қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон ворид намудани маҳсулоти хӯрокворӣ бе ҳуҷҷатҳои, ки мутобиқи талаботи ҳуҷҷатҳои меъёрӣ бехатарии чунин маҳсулоти хӯроквориро тасдиқ мекунанд, манъ аст.

6. Дар бунгоҳҳои гузариши Сарҳади давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барасмиятдарории гумрукии маҳсулоти хӯроквории воридшаванда бо тартиби муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом дода мешавад.

7. Дар ҳолате, ки агар шахсони мансабдори назорати давлатии санитарияу эпидемиологӣ, назорати давлатии байторӣ ва назорати давлатии фитосанитарӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон нисбат ба бехатарии маҳсулоти хӯроквории воридшаванда ба таври асоснок шубҳа намоянд, шахсони зикршуда оид ба муваққатан боздоштани барасмиятдарории воридшавии чунин маҳсулоти хӯроквориро бо тартиби муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор қабул мекунанд.

8. Агар маҳсулоти хӯроквории воридшаванда хатарнок ҳисобида шаванд, шахсони мансабдоре, ки назорати давлатии санитарияу эпидемиологӣ, назорати давлатии байторӣ ва назорати давлатии фитосанитариро дар Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ менамоянд, дар доираи ваколатҳои худ ба қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон ворид намудани чунин маҳсулоти хӯроквориро манъ мекунанд ва дар борхати маҳсулот қайд мекунанд, ки ин маҳсулоти хӯрокворӣ барои саломатии инсон хатарнок буда, бояд ғуруҳта нашаванд.

9. Соҳиби маҳсулоти хӯроквории хатарнок ӯҳдадор аст, ки дар давоми 10 рӯзи қорӣ онҳоро аз қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон берун барорад. Дар ҳолати ошқор намудани организмҳои карантинии зараровар дар маҳсулоти хӯрокворӣ, соҳиби чунин маҳсулот ӯҳдадор аст онҳоро таъҷилан аз қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон берун барорад. Агар маҳсулоти хӯроквории хатарнок дар мӯҳлати муқарраршуда берун аз қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон бароварда нашаванд, онҳо мутобиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун партов коркард ё нобуд карда мешаванд.

Моддаи 33. Талабот нисбат ба ташкил ва гузаронидани назорати истеҳсоли барои бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ

1. Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, ки ҷаъолиятро оид ба истеҳсол ва муомилоти маҳсулоти хӯрокворӣ анҷом медиҳанд, ӯҳдадоранд ташкил ва гузаронидани санҷиши бехатарии истеҳсоли онҳо, риояи талаботи ҳуҷҷатҳои меъерияу техникаро нисбат ба шартҳои истеҳсол ва муомилоти маҳсулоти хӯроквориро амалӣ намоянд.

2. Назорати истеҳсоли бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ мутобиқи барномаи назорати истеҳсолот амалӣ карда мешавад, ки аз тарафи шахсони воқеӣ ё ҳуқуқӣ дар асоси регламентҳои техникаӣ ва ҳуҷҷатҳои техникаӣ таҳия мегарданд. Бо барномаи зикршуда тартиби назорати истеҳсоли барои бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ, методикаи чунин назорат ва методикаи санҷиши шароити истеҳсол ва муомилоти онҳо муайян карда мешавад.

Моддаи 34. Талабот нисбат ба кормандоне, ки ҷаъолиятро оид ба истеҳсол ва муомилоти маҳсулоти хӯрокворӣ анҷом медиҳанд

1. Кормандоне, ки бо қори ба истеҳсол ва муомилоти маҳсулоти хӯрокворӣ, хизматрасонӣ дар соҳаи савдои чаканаи маҳсулоти хӯрокворӣ ва маҳсулоти хӯроқи умумӣ вобаста мебошанд, ҳангоми иҷрои қорҳои, ки алоқаи бевоситаи корманд бо маҳсулоти хӯрокворӣ, мавод ва маснуот пайдо мешавад, ҳангоми ба қор даромадан муоинаи ҳатмии қаблӣ ва даврагии тиббӣ, инчунин бо тартиби муқаррарнамудаи мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи тандурустӣ аз қурсҳои омӯзиши гигиенӣ мегузаранд.

2. Бемороне, ки гирифтори бемориҳои гузаранда мебошанд, шахсоне, ки эҳтимолияти ба чунин бемориҳо гирифторм буданашон ҷой дорад, шахсоне, ки ба гирифтормони бемориҳои гузаранда алоқа доранд, шахсоне, ки

пахнкунандаи бемориҳои гузаранда буда, вобаста ба хусусиятҳои истеҳсол ва муомилоти маҳсулоти хӯрокворӣ, мавод ва маснуот метавонанд барои паҳншавии чунин бемориҳо хатарнок бошанд, инчунин кормандоне, ки аз муоинаи қаблӣ ва даврагии тиббӣ ва курси омӯзиши гигиенӣ нагузаштаанд, ба корхое, ки ҳангоми иҷрои онҳо алоқаи бевоситаи корманд бо маҳсулоти хӯрокворӣ, мавод ва маснуот амалӣ мегардад, иҷозат дода намешавад.

Моддаи 35. Аз муомилот баровардани маҳсулоти хӯроквории хатарнок

1. Истеҳсолкунанда ё таҳвилгар ўҳдадор аст, маҳсулоти хӯроквории хатарнокро мустақилона ё дар асоси қарордоди мақомоти давлатии назорат ва санҷиш аз муомилот барорад.

2. Агар истеҳсолкунанда ё таҳвилкунанда шубҳа кунад ва ё муқаррар намояд, ки талабот оид ба бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ дар ҳама гуна марҳилаҳои истеҳсолот, коркард ва муомилоти маҳсулоти хӯрокворӣ вайрон карда шуда, дигар таҳти назорати бевоситаи ў қарор намегиранд, ў бояд дар ин бора мақомоти дахлдори ваколатдори давлатиро огоҳ намояд ва барои аз муомилот баровардани чунин маҳсулот ташаббускор бошад. Агар маҳсулот ба истеъмолкунанда дастрас шуда бошанд, истеҳсолкунанда ё таҳвилгар ўҳдадор аст бо усулҳои самаранок ва возеҳу равшан сабабҳои баровардани маҳсулот аз муомилот ва ҳангоми зарурат, агар таъмини сатҳи баланди ҳифзи саломатӣ бо дигар чораҳо имконнопазир бошад, талаб намояд, ки маҳсулотро баргардонанд.

3. Дар ҳолате, ки агар истеҳсолкунанда ё таҳвилгари маҳсулоти хӯроквории хатарнок оид ба аз муомилот баровардани онҳо чора наандешад, чунин маҳсулоти хӯрокворӣ аз тарафи мақомоти дахлдори ваколатдори давлатӣ аз муомилот бароварда мешаванд ва бо тартиби муқарраргардида барои коркард ҳамчун партов фиристода ё нобуд карда мешаванд.

Моддаи 36. Ташҳис, коркарди партовҳо, нобуд кардани маҳсулоти хатарнок

1. Барои маҳсулоти хӯроквории хатарнок, ки аз муомилот бароварда шудаанд, ташҳиси дахлдори (санитарияу эпидемиологӣ, байторӣ, фитосанитарӣ, молшиносӣ ва ғ.) аз ҷониби мақомоти назорат ва санҷиши давлатӣ бо мақсади муайян кардани имконияти истифодаи партовҳои онҳо ё нобуд кардан анҷом дода мешавад.

2. Маҳсулоти хӯрокворие, ки соҳиби онҳо баромади онҳоро тасдиқ карда наметавонад ва онҳо нишонаҳои вайроншавӣ дошта, аз ҳамин сабаб ба ҳаёт ва саломатии инсон таҳдиди бевосита доранд, бе гузаронидани ташҳис барои коркард ҳамчун партов фиристода ё нобуд карда мешаванд.

3. То фиристодан барои коркард ҳамчун партов ё нобуд кардани маҳсулоти хӯроквории хатарнок соҳиби онҳо ўҳдадор аст, дар ҳузури намояндаи мақомоти назорат ва санҷиши давлатӣ хусусиятҳои чунин маҳсулоти хӯроквориро бо ҳама гуна усулҳои дастрас ва боварибахш, ки имконияти минбаъд истифодабарии онҳоро аз рӯи таъинот истисно менамояд, тағйир диҳад.

4. Маҳсулоти хӯроквории хатарнок ба нигоҳдории муваққатӣ фиристода мешаванд, ки шароити он имконияти дастрасиро ба ин маҳсулоти хӯрокворӣ дар мўҳлате, ки барои гузаронидани ташҳис, коркарди партов ва нобуд кардан зарур аст, истисно менамояд.

5. Маҳсулоти хӯроквории дар нигоҳдории муваққатӣ ҷойгирбуда ба таври ҷиддӣ ба ҳисоб гирифта мешаванд. Барои нигоҳдории чунин маҳсулоти хӯрокворӣ соҳиби онҳо масъул мебошад.

6. Дар асоси натиҷаи ташҳиси маҳсулоти хӯроквории хатарнок мақомоти дахлдори назорат ва санҷиши давлатӣ оид ба истифодаи партовҳо ё нобуд кардани онҳо қарор қабул мекунад.

7. Соҳиби маҳсулоти хӯроквории хатарнок интихоби усулҳо ва шароити коркарди партовҳо ё нобуд кардани онҳоро мутобиқи талаботи ҳуҷҷатҳои

меъёрӣ ё техникӣ бо мақомоти назорат ва санҷиши давлатӣ оид ба истифодаи партов ё нобуд кардани чунин маҳсулоти хӯрокворӣ усулҳо ва шароити коркарди партов ё нобуд кардани он қарор қабул намудааст, мувофиқа мекунад.

8. Имконияти истифодаи маҳсулоти хӯроквории хатарнок ба сифати хӯроки ҳайвонот бо ҳадамоти давлатии байторӣ мувофиқа карда мешавад.

9. Хароҷоти ташхис, нигоҳдорӣ, ҳамлу нақл, коркарди партовҳо ё нобуд кардани маҳсулоти хӯроквории бесифат ва хатарнокро соҳиби онҳо пардохт мекунад.

10. Соҳиби маҳсулоти хӯроквории хатарнок ўҳдадор аст ба мақоми назорат ва санҷиши давлатӣ, ки дар бораи коркарди партов ё нобуд кардани онҳо қарор қабул кардааст, ҳуҷҷат ё тибқи тартиби муқарраршуда нусхаи имзошудаи онро, ки воқеияти истифодаи партовҳо ё нобуд карда шудани чунин маҳсулоти хӯроквориро тасдиқ мекунад, пешниҳод намояд.

11. Мақомоти назорат ва санҷиши давлатӣ, ки оид ба коркарди партов ё нобуд кардани маҳсулоти хӯроквории хатарнок қарор қабул намудаанд, ўҳдадоранд назорати истифодаи партовҳо ё нобуд кардани онҳоро бо мақсади пешгирии эҳтимолияти захролудшавии одамон ва ҳайвонот, паҳншавии бемориҳо, инчунин ифлосшавии муҳити зист анҷом диҳанд.

БОБИ 5. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

Моддаи 37. Арзиши хизматрасонӣ

Тамоми пардохтҳо вобаста ба ҳама гуна амалҳои маъмурӣ, таҳқиқоти озмоишӣ, ташхисҳо, назорат ва дигар амалиёти вобаста ба таъмини бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ бояд аз арзиши аслии онҳо зиёд набоянд.

Моддаи 38. Маблағгузории назорати давлатӣ

Назорати давлатии объектҳои, ки бояд таҳти назорати давлатии санитарияу эпидемиологӣ ва байторӣ қарор гиранд, аз ҳисоби маблағи буҷетӣ амалӣ карда мешавад.

Моддаи 39. Ҷавобгарӣ барои риоя накардани Қонуни мазкур

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои риоя накардани талаботи Қонуни мазкур мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 40. Дар бораи аз эътибор соқит донистани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи сифат ва бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ"

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 10 майи соли 2002 "[Дар бораи сифат ва бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ](#)" (Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 2002, №4, қ. 2, мод. 317; с. 2006, №3, мод. 166; с. 2007, №7, мод. 667; с. 2011, №3, мод. 170) аз эътибор соқит дониста шавад.

Моддаи 41. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур аз 1 январи соли 2013 мавриди амал қарор дода шавад.

Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон

ш. Душанбе,

1 августи соли 2012, № 890

**ҚАРОРИ МАҶЛИСИ НАМОЯНДАҶОНИ МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ
ТОҶИКИСТОН**

Оид ба қабул кардани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ"

Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

1. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ" қабул карда шавад.

2. Қарори Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон "Оиди қабул намудани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи сифат ва бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ" ва мавриди амал қарор додани он аз 31 октябри соли 2001, №426 (Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 2002, №4, к.2, мод. 319; с. 2006, №2, мод. 64; с. 2007, №6 мод. 481; с. 2011, №1, мод. 4) аз эътибор соқит дониста шавад.

Раиси

Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии

Ҷумҳурии Тоҷикистон Ш. Зухуров

ш. Душанбе, 29 июни соли 2012, № 894

ҚАРОРИ МАҶЛИСИ МИЛЛИИ МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Оид ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ"

Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ"-ро баррасӣ намуда, қарор мекунад:

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи бехатарии маҳсулоти хӯрокворӣ" ҷонибдорӣ карда шавад.

Раиси

Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии

Ҷумҳурии Тоҷикистон М.Убайдуллоев

ш. Душанбе, 19 июли соли 2012, № 389